

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami Hustrowaniami dla prenumeratorów.

::

Exemplarz pojedynczy 3 kop.

::

Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb.
50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnośnię do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzyżki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południu.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 15 kop., nekrologja 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmnie 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. Filje: Zgierz, Aleksander Lach, kłosc kolportacyjny. :: Zduńska Wola, Księgarnia Welenowskiego.

TEATR POLSKI

Cegielniana Nr. 63.

Dziś
w ponie-
dzialek

„Dzień zaduszny“

Jutro
we wtorek

„Prawdziwa miłość“

występ p.

W. Biegańskiego

artysty Krakow. teatru

Opera i operetka Łódzka

Konstantynowska 16.

Dziś

„Halka“

opera
Moniuszki.

Jutro

„Piękny sen“ i „Cavalleria rusticana“

Niniejszem mam zaszczyt donieść Sz. Publiczności, że z dniem 1 listopada b. r. została otwarta **pierwszorządna**

CUKIERNIA B. KOMARA

przy ulicy Piotrkowskiej № 63 (róg Benedykta).

1176 3

**DENTYSTA
S. BETTE**

165. **Piotrkowska** 165.
Przyjmuje osobiście.

Stosowanie najnowszej techniki dentystrycznej; zęby bez podniebienia, koronki złote sztuczowanie uszkodzonych zębów własnych (w koźrze naturalnym). W celach dagnostycznych stosowanie prześwietlań i zdjęć Roentgenowskich.
1172-15-1

Dr. B. Rejt, Średnia 5, telefon 33-79.

Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne, moczopięciowe i kosmetyka lekarska.

Leczenie syphilisu salvarsanem Erlich-Hata „606“ 1914 (wśródzłoty-nie). Leczenie elektrycznością, elektroizją (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretrostomia). Przyjmuje od 9 i pół do 12 i pół i od 5-8. W niedziele i święta od 10-2 po poł. 0321

Med.-DENTYSTA

M. RIESNIK-EPSTEIN

powróciła z zagranicy i mieszka obecnie na ulicy **DZIELNEJ** № 14 (dom Urysona). 1183-50

Z tygodnia na tydzień.

(Nieco statystyki.—Liberalizm angielski.—Nędza wynalazców).

Statystyka jest naogół mało uznawana w Polsce: długie szeregi liczb nadają przeciętnego polaka, nie zastanawia się on nad ich znaczeniem, nie wyprowadza z podsumowania różnych kolumn wniosków praktycznych i widocznych.

To jest jednym z powodów, że demagogiczny frazes, patetyczny okrzyk w dyskusji, a oszczędnie insynuacje w prasie zwyciężają język cyfr.

A tymczasem Hozy mówią, mają swój język lakoniczny, oparty na długiemu badaniu i sumowaniu. Niestety, ten niezbędny czynnik przy projektowaniu akcji społecznych, planów i dyrektyw pracy narodowej jest stale odrzucany w Polsce z pewnym pogardli-

wym gestem, stosowanym zazwyczaj do rzeczy niepotrzebnej a natrętnej.

Gdybyśmy czujniej zwracali uwagę na statystykę, może oszczędzilibyśmy sobie wiele sił, wielu wydatków nieprodukcyjnych, dziś zgłaszani przez frazesy, nie baczmy na przestrogi języka liczb. Czas by było zaprzestać tej karygodnej lekkomyślności i pilnie śledzić wskazania uwidaczniane nam przez statystykę.

Oto parę liczb.

Liczy te tyczą się jednej z naszych bolączek narodowych — emigracji do Ameryki.

Ogłoszony w tym miesiącu przez departament pracy w Waszyngtonie, wykaz wychodźców polskich podaje kolosalną liczbę 206 tysięcy emigrantów polskich do dn. 1-go lipca b. roku.

Jeżeli zestawimy tę liczbę z liczbą emigrantów w roku 1912 (85,163), to musimy stwierdzić wzrost o 140 procent!

Według tego samego wykazu okazuje się, że gdyby w roku zeszłym wróciło do kraju 37,746 osób, to w roku bieżącym liczba ta spadła do 1,704 osób.

Nie wiadomo, czy świeżo wykryte machinacje kompanji „Canadian Pacific“ działającej na terenie Austrii wpłynęły na to podwyższenie się liczby wychodźców aż o 140 proc, nie ulega tylko wątpliwości to jedno, że gdyby tow. „Canadian Pacific“ nie natrafiło na grunt przygotowany przez ciemnotę i nędzę galicyjską, to machinacje wychodźcze nie przybierałyby tak olbrzymich rozmiarów.

Co jednak jest groźniejsze, to ten nadzwyczajnie mały odsetek powracających, bo musimy tej smutnej prawdzie śmiało spojrzeć w oczy, że kto z polaków dłużej oderwany jest od kraju, ten przedstawia materiał niezmiernie łatwy do wynarodowienia.

Że tak jest istotnie musimy przyznać z żalem, wyższa bowiem kultura i intensywniejsze tempo życia krajów, dokąd robotnicy polscy emigrują, wciągają ich i pochłaniają; jest to zjawisko zrozumiałe acz smutne.

Tymbardziej więc winna nas zastanowić liczba 1,704 osób w roku bieżącym wobec 37,746 powrotów roku ubiegłego.

W sprawozdaniu moim z zeszłego tygodnia zanotowałem wystąpienie lorda Churchi-

la dążące do umiarkowania zbrojeń, do czynnego zainicjowania próby rozbrojenia stopniowego, dziś mam do zanotowania nowe dwa wystąpienia ministrów angielskich, wybitnie wykazujące ich faktyczny liberalizm.

A mianowicie sir Asquith mężnie wypowiedział się, że nie nie powstrzyma ministerjum liberalnego od wprowadzenia autonomji w Irlandji, ani opór Izby lordów, ani naganka konserwatystów, ani pogroźki zbudowanego Ulsteru, sir Lloyd George zaś w mowie swej zaznaczył, iż ministerjum musi wejrzeć w położenie drobnych farmerów, nadmiernie wyzyskiwanych przez wydzierżawiających im ziemię właścicieli wielkich latyfundiów, i że w tym celu należy stworzyć nowe ministerjum — ziemi.

„Ministerjum ziemi“ tym się będzie różniło od dotychczasowego ministerjum rolnictwa, iż przejąwszy obowiązki związane z meljoracjami i potrzebami rolnictwa, posiadałoby środki prawne, umożliwiające mu występować w razie targu właściciela z farmerem w obronie tego ostatniego.

Bo, powiedział angielski mąż stanu, dobrobyt angielskiego farmera więcej wpłynie na podniesienie rolnictwa i na dobrobyt Anglii, niż bogactwo właściciela latyfundi.

Prócz tego „ministerjum ziemi“ miałoby za zadanie ulepszyć nieużyteczne dotychczas brzozi morskie i wszelkiego rodzaju ziemie niewyżyskane.

Widzimy więc, że gabinet angielski jest obecnie tak wierny liberalizmowi, że ośmiela się iść pod prąd silnej opinji nacjonalistycznej, i przyznaje prawa autonomiczne przedłapanej tak długo Irlandji, a w dziedzinie reform socjalnych nie waha się uderzyć na prerogatywy milionowych lordów i usiłuje państwo uczynić obrońcą wyzyskiwanych zastępów farmerów.

Że ludzkość nie jest skora do wynagradzania materialnego ludzi idei i nauki, o tym wiemy niestety od dawna, oto nowy dowód nędzy wynalazców: w Paryżu w tych dniach umarł Karol Tellier wynalazca metody sztucznego oziębiania, zastosowanej z niezwykłym powodzeniem do transportów mięsa z Argentyny i Australji.

Dzięki tej metodzie kraje te zarobiły miliony, a poszczególni ludzie dorobili się majątków, ale Tellier umarł w absolutnym

niedostatku, chociaż niedawno, pragnąc ulżyć jego po'żeniu zaczęto zbierać składki na jego korzyść — pod pisan o ofiar na 100 tysięcy franków, ale cóż, tylko podpisane — pieniądze te dojdą do rąk spadkobierców.

L. Chrzanowski.

Ludwik Straszewicz.

Wspomnienie pośmiertne.

W sobotę wieczorem zmarł w Warszawie znany publicysta i działacz społeczny, redaktor „Kurjera Polskiego“, Ludwik Straszewicz.

Ludwik Straszewicz urodził się w roku 1857 w Tykocinie (w Augustowskim). Gimnazjum ukończył w Łomży (1875) a następnie studiował matematykę na uniwersytecie w Genewie (1880—1884). Od czasów uniwersyteckich Straszewicz stał się gorącym zwolennikiem pozytywizmu, w naukowym znaczeniu tego wyrazu. Doktrynę Comte'a zbadał gruntownie i do końca życia był jednym z niewielu, i u nas, i we Francji, jej wyznawców.

Po dłuższym pobyciu za granicą, w Szwajcarii i Francji, Straszewicz zamieszany w proces polityczny, odsiedział więzienie w Krakowie. Wróciwszy do Warszawy, pisywał najpierw artykuły w „Prawdzie“ podpisywane pseudonimem *Lach*, przez jakiś czas prowadził polityczno-społeczną „Kronikę mies.“ w „Ateneum“, a później przez szereg lat był jednym z ważniejszych współpracowników ideowych petersburskiego „Kraju“. W roku 1898 objął redakcję nowozałożonego w Warszawie taniego dziennika „Kurjera Polskiego“ który prowadził wyłącznie do roku zeszłego, a w ostatnich czasach przy pomocy redaktorskiej swego syna, Straszewicz był jednym z założycieli i głównych przedstawicieli stronnictwa realistów. Jako reprezentant tego stronnictwa, brał udział we wszystkich ważniejszych naradach międzypartyjnych, jakie się odbywały u nas w dobie wolnościowej i później. W charakterze członka i rzeczownika stronnictwa zabierał bardzo często głos w

warszawskim „Słowie”, którego do ostatnich czasów był jednym z głównych współpracowników w dziale politycznym społecznym.

Z prac swych ogłosił Straszewicz drukiem: „Nasze czasy”, opowieść (Petersburg, 1890) i „Fantazje”, (Petersburg, 1895).

Zawaze pełen energii i temperamentu, Straszewicz z wielkim talentem publicystycznym omawiał sprawy na dobie, wywołując żywe polemiki i broniąc gorąco swego stanowiska.

Obok swego pisma („Kurjera Polskiego”) założył Straszewicz własną „Drukarnię polską”, która wkrótce rozwinęła dość znaczną działalność.

Ożywiony poczuciem wielkiego znaczenia prasy u nas, Straszewicz zajmował się zawsze czujnie i gorąco sprawą podniesienia ogólnego poziomu kulturalnego naszego dziennikarstwa. Był jednym z czynniejszych członków Tow. literatów i dziennikarzy, w którym przez kilka lat należał do zarządu. Zarówno w Tow. literatów, jak we wszystkich swych wystąpieniach publicznych, był gorącym rzecznikiem sprawiedliwości, humanitarności i epefniania obowiązków obywatelskich.

* * *

Ludwik Straszewicz niedomagał już od dłuższego czasu: trapiła go cukrzyca i, połączone z tem, cierpienie serca.

Od trzech dni czuł się gorzej, nie jednak nie zapowiadało tak rychłej katastrofy.

Wczoraj, około g. 6 i pół w. idąc przez pokój, upadł. Podniesiono go i złożono na łożku, a jednocześnie wezwano przez telefon Pogotowie, zanim jednak przybył lekarz — chorego wyzionął ducha.

Zwłoki złożono tymczasem w mieszkaniu przy ul. Hożej nr. 41.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek.

Ludwik Straszewicz osierocił małżonkę, Władysławę z Kuczkowskich, córkę Anuę oraz synów, Bohdana i Leszka.

* * *

Twórcą „Kurjera Polskiego” i filar warszawskiego „Słowa” był Ludwik Straszewicz jednym z najwybitniejszych publicystów polskich, jednym z najbardziej cenionych za swe niezależne stanowisko dziennikarzem. Z talentem i silną wiarą pisał artykuły Ludwika Straszewicza, jego wystąpienia w ważniejszych chwilach życia społecznego (były niezależnie od partyjnego kierunku przepojone gorącym umiłowaniem kraju i szlachetną myślą obywatelską).

Z głosem Straszewicza liczone się poważnie we wszystkich obozach i nawet przedstawiciele wręcz odmiennych kierunków politycznych mieli zawsze głębokie uznanie dla nieposzlakowanej prawości obywatela publicysty.

To też zgon Ludwika Straszewicza żywo poruszył i zasmucił najszerze koła społeczeństwa polskiego.

Obóz zachowawczy tracił w zmarłym dzielnego wodza i obrońcę wyraźnie wytkniętej płacówki, śmiało bez przybicia walczącego na arenie społecznej.

Postępowcy ze smutkiem przyjęli wiadomość o zgonie godnego przeciwnika, którego dzielne pióro w niezachwianej zgodzie z przekonaniem, na swój sposób ale zawsze i przedewszystkiem uczciwie służyło krajowi.

Cześć jego pamięci!

Z Cesarstwa.

+ Ofiara na politechnikę. Zarząd majątków hr. Woroncowa-Daszkowa wniosł do komitetu budowy politechniki w Tyflisie rb. 100,000. Wiadomość o tem Duma na posiedzeniu przyjęła burzliwymi oklaskami.

+ Działalność wulkanu. Na górnym wzniesieniu o 94 wiorst od Kuzniecka, na Syberji zaczął działać wulkan na górze Powarenaj.

+ Pościg z przeszkodami. Podczas ścigania rabusiów w Tomsku raniony został naczelnik wydziału śledczego, agent, półkrowy i dozorca policyjny.

Jednego z bandytów zabito, drugiego aresztowano.

Z Litwy i Rusi.

□ Wyrok. Izba sądowa w Mińsku skazała na 2 miesiące twierdzy małżonków Malkiewiczów za ochrzcenie według obrządku katolickiego dziecka z małżeństwa mieszanego.

Z Królestwa.

§ Zjazd kooperatyw kredytowych. W dniach 6 i 7 grudnia r. b. odbędzie się w Radomiu ogólnokrajowy Zjazd przedstawicieli stowarzyszeń drobnych kredytów.

O zjeździe tym komisja współdzielcza w swoim czasie zawiadomiła Stowarzyszenia całego kraju, rozsyłając odpowiednie cyrkularze. Obecnie w ostatnim numerze „Przeglądu współdzielczego” znajdujemy ponownie prośbę o wcześnie zawiadomienie komisji współdzielczej (Warszawa, Chmielna 13), ile osób od każdego stowarzyszenia ma przyjechać na zjazd i kto z przyjezdnych będzie upoważniony przez Stowarzyszenie do głosowania w jego imieniu. Komisja współdzielcza wzywa do jaknajliczniejszego stawiennictwa się towarzyszy ze względu na dobro ogólne.

Z Warszawy.

(c) Bezrobocie w elektrowni tramwajowej. Onegdaj, w sobotę w elektrowni tramwajowej przy ul. Nowogrzebowskiej w Warszawie porzucili pracę wszyscy robotnicy. Wobec zwiększonego w tym dniu ruchu tramwajowego bezrobocie w elektrowni tramwajowej mogło zagrozić miastu ujemowaniem elektrowozów.

Celem uniknięcia tej ewentualności dyrektor elektrowni po porozumieniu się z zarządem tramwajów, zmobilizował całą wyższą służbę techniczną tramwajów i funkcjonariuszy ci oraz inżynierowie zastąpili strajkujących robotników.

Wczoraj wszyscy robotnicy elektrowni powrócili do pracy.

Z sąsiedztwa.

× Ze związku tkackich majstrów zarobkowych. Zarząd zgierskiego związku zawodowego tkackich majstrów zarobkowych, chcąc unormować sprawy wewnętrzne swego związku, przystąpił do sporządzenia spisu wszystkich majstrów zarobkowych, posiadających własne warsztaty zarówno ręczne jak i mechaniczne.

Rozpoczęty spis obejmie majstrów tkackich, zamieszkałych w dwóch guberniach, mianowicie: piotrkowskiej i kaliskiej.

W Zgierzu, gdzie znajduje się zarząd związku i gdzie spisu już dokonano, liczba tkackich majstrów zarobkowych wynosi 300, z których większość posiada warsztaty ręczne, a tylko niewielka ilość prowadzi tkalnie mechaniczne. (c)

× Kara administracyjna. (c) Gubernator piotrkowski skazał mieszkańca gminy Rszew, Jana Jonasa, za nielegalne utrzymywanie broni na zapłacenie 25 rubli kary lub 7 dni aresztu.

× Echa katastrofy kolejowej pod Warszawą. (c) Straszna katastrofa na kolei Kowelskiej, która pociągnęła za sobą tak wielką liczbę ofiar i okryła żalobą szereg rodzin w Warszawie i na prowincji, dotknęła też p. Piotra Gwiazdowskiego, właściciela os. Zegrzanki pod Zgierzem.

Mianowicie podczas katastrofy zginęła jedyna siostra p. G., Rozalja Wrocławska, żona malarza oraz jej syn 16-letni, Adam, którego odwoziła do szkół w Warszawie.

Jak wiadomo p. Wr. zmarła w szpitalu nazajutrz po katastrofie.

× Zemsta. (c) W tych dniach w os. Biata w pow. brzezińskim, na terenie folwarku, należącego do spadkobierców Franciszka Weisa, kilku włóścian sąsiednich rozkopali groble dwóch stawów, obejmujących 7-morgowy obszar, wskutek czego wszystkie ryby popłynęły z wodą, a nadto prąd wody zniszczył znaczną przestrzeń drogi, łączącej dwoje z polami.

Włóścianie działali z pobudek zemsty. Właściciele folwarku występują do sądu z powództwem o staty, które wynoszą z górą 1000 rb.

Z opery i operetki.

„Cavalleria rusticana”, Mascagniego; „Piękny sen” muz. Falla — operetka w 1 akcie.

Opera i operetka jednego wieczoru! Zdziwił mnie na razie takie zestawienie. Po wysłuchaniu jednak „Pięknego snu” — przyszedłem do przekonania, że taką ope-

retkę, a raczej obrazek muzyczny można wystawić obok opery.

Treść „Pięknego snu” b. prosta — aż do prymitywności. Para starszków w 40 rocznicę ślubu, obdarzając się nawzajem prezentami, rozmarza się wspomnieniami młodości: widzą siebie w ślubnych strojach, — młodzi i piękni oboje, w rozkosznym, pierwszym tête-à-tête. (I sami w tej wizji śpiewają i tańczą).

Piękno utudy, technienie życia popłynęły ze sceny.

A oto zjawia się ze skrzypcami symbol młodości (p. St.-Claire) — przesuwają się w półmroku sceny, śpiewa i... zniika!

I znów starszkowie — przyprószeni siwizną wracają do starej taczki gasnącego życia.

P. Miller grał, jak zwykle — b. dobrze a p. Rogińska czarowała wytworną cantyleną.

„Piękny sen” powinien utrzymać się przez dłuższy czas na afiszu.

„Cavalleria rusticana”, była przygotowana mniej starannie: chóry chwiały się w intonacji i wbrew zwyczajowi nieporuszały się na scenie, z powodu nieopanowania pamięciowo głosów.

Najkorzystniej wyróżnili się pp. Ochrymowicz (Alfjo) i Morawski (Turiddu). (Jedynie operowi artyści w otoczeniu operetkowych wykonawców) P. Ochrymowicz włął w słynną „Vendettę” dużo ognia i nadto znakomicie trzymał się w eurytmice, P. Morawski był, jak zwykle, zmrożony. Pomimo to bardzo udatnie odśpiewał „Sycylijanę” i „Brindisi”. P. Brochwiec również bardzo starannie odśpiewała krótszą partję Loli.

Pani Skrzycka dzięki swej scenicznej rutynie, — potrafiła utrzymać się w dyskretnym półcieniu. Wykonawczyni najgłośniejszej partji — Santuzzy — p. Horbowska, — nie przekroczyła ram poprawnego amatorstwa. Opera oparta na chromatyce — wymaga od śpiewaków dobrze postawionego głosu. A tej zalety p. Horbowska jeszcze nie posiada.

Pozatym artystka nie opanowała nawet utartych szablonów gry scenicznej pokutujących w d. ugrzędnych operach włoskich.

Palme pierwszeństwa należy oddać p. Eichsztaedtowi — dyrygentowi przytomnemu, posiadającemu świetny słuch i dobre poczucie rytmu. Orkiestra pod jego batutą zmienia się do niepoznania. Na jedno tylko stanowczo się nie zgodzę p. Eichsztaedt zbyt głośno akompaniuje śpiewakom i często pozwala na nierówność dynamiki instrumentów dętych i smyczkowych.

* * *

W niedzielę powtórzoną została „Cavalleria rusticana” z udziałem p. Bigot. Artystka rozpoczęła śpiew z wielką treścią, która jej nieopuszczała do połowy opery. Wobec tego trudno emolizować plusy i minusy wykonania. Na razie mogę zaznaczyć że p. Bigot posiada piękny metaliczny głos (dramatyczny sopr.) o niezbyt rozległej skali (dolne nuty są bardzo słabe), dobrze ustawiony i czysty w intonacji. Pod względem rytmiki, zdaje się, partja Santuzzy nie jest jeszcze dostatecznie opracowana. Zresztą — zastrzegam się — treść mogła spowodować i niepewność rytmiczną.

P. Szczawiński, obowiązuje po p. Morawskim rolę Turrida, przedewszystkiem ożywił ją dobrą, grą aktorską. W ramach swego głosu nieukształtowanego, ale podatnego, p. Szczawiński frazował z przejęciem i zupełnie poprawnie przeprowadził swą partję od początku do końca.

Aw. M.

Koncert Rachmaninowa.

Sergiusz Rachmaninow, twórca stosunkowo młody jeszcze (ur. w r. 1873) jest jednym z najpoważniejszych kompozytorów doby współczesnej.

Już z początkowym okresie swej twórczości potrafił Rachmaninow wzbudzić zainteresowanie sfer muzycznych swemi wysoce oryginalnymi kompozycjami.

Przedewszystkiem, widocznym było odrazu, że Rachmaninow zabrał się do pracy twórczej, bogato wyposażony w ś. oki techniczne; w jego pierwszych utworach uderzała doskonała znajomość zasadnicza harmonji, wzbogacona użyciem pomysłów bardzo indywidualnych, a więc oryginalnych, niezmiernie ciekawe połączenia i modulacje oraz świetne prowadzenie tematów pod względem kontrapunktycznym.

Najciekawszą zaś stroną twórczości Rachmaninowa była myśl przewodnia, przewijająca, jak nić we wszystkich jego utworach; nić ta jest bezbrzeżny smutek, jakaś tęsknota, mająca początek [w] i koniec w brabycie. Pod tym względem w muzyce Rachmaninowa odbija się nieszczęsny, umęczony, tragiczny duch rosyjski, który zawiądnął w ostatniej dobie niektórych wybitnych kierunkami twórczości literackiej — duch szamoczący się, pełen tragizmu, szukający rozwiązania zagadki bytu — nadaremnie.

Jest też Rachmaninow godnym następcą Czajkowskiego: równie natchniony równie głęboki równie tematami swych utworów wstrząsający duszą słuchacza nawskróś, do głębi...

Jako odtwórca — Rachmaninow stoi bezsprzecznie na wyżynach.

Mam wrażenie, że nikt nie potrafiłby grać jego utworów tak, jak on je gra.

Umiał bowiem tak absolutnie dostosować środki wykonania do swych myśli przewodnich, że kompozycje jego, same przez się głębokie, pogłębionymi jeszcze wydają się w jego interpretacji.

Gra Rachmaninowa technicznie spokojem, równowagą i taką wyjątkową kontemplacją, że ma się wrażenie nie koncertu lecz improwizacji...

Żadnych płytkich efektów wirtuozowskich, żadnej błyskotliwości, zawsze i ciągle środki techniczne podporządkowane są myśli przewodniej.

Jedną z wybitnych cech gry Rachmaninowa jest wyjątkowa jej plastyczność — wydajność się we wspólnym przeprowadzaniu tematów, owiniętych w subtelne, zawsze w cieniu utrzymane figuracje.

Jeżeli chodzi o szkołę, to ten sposób fraktowania u worów dostał się Rachmaninowowi drogą pośrednią w spadku bezwarunkowo po Liszcie; Rachmaninow kształcił się bowiem w grze fortepianowej u jednego z najwybitniejszych uczniów Liszta, A. Siloti'ego.

Godną uwagi jest również nadzwyczajna w swej różnorodności barwa tonu, jaką rozporządza Rachmaninow; jego skala dynamiczna i ekspresyjna jest bardzo rozległa.

Dla ścisłość sprawozdawczej zaznaczyć muszę, że Rachmaninow grał na doskonałym fortepianie Bechsteina.

Tadeusz Mazurkiewicz.

Kalendarzyk.

Dzisiaj Dzień zaduszny.
Jutro Karola Burm.
Inicja słowiańskiej dziś Chwalisław
Jutro Wsiwój
Wschód słońca o g. 7 m
Zachód „ 4 „ 25
Długość dnia 9 „ 28
Stan pogody. — Podług obserwacji optyka R. Rittera, ul. Piotrkowska 85.
TERMOMETR: Rano o g. 8. 6ª ciepła.
„ „ Połudn. o g. 12. 9^a „
„ „ Wczoraj o g. 8 w. 6^a „
Minimum 6 ciepła BARO: 772 najniższej —
Maximum 9 „ METR: „ najwyższej —
Hygrometr 65% wilgotci.

Teatr Polski. Dzisiaj „Dzień zaduszny”
Jutro we wtorek „Prawdziwa miłość” wyst. p. Bieganski'ego art. krakow. teatru

Opera i operetka łódzka. Dzisiaj w „Halka” opera Moniuszki Jutro „Piękny sen” i „Cavalleria rusticana”.

Biblioteka Stebelskich. (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6-ej do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od 1-ej do 3-ej pp.

Czytelnia pism Tow. „Wiedza”. Piotrkowska 109, otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do godz. 10-ej wiecz.

Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-ej po południu do 10-ej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rano do 10 wiecz.

KRONIKA.

Święto zmarłych.

Ubiegłe dwa święta poprzedzające właściwy dzisiejszy dzień Zaduszny, jak co roku sprowadziły na ementarze nieprzeliczone tłumy świętujących, którzy korzystając z pogody odwiedzali groby swych bliźnich.

Mogiły przystrajano kwieciami i lampkami, odprawiano modły w pobliżu drogi prochów spędzano długie godziny.

We wszystkich alejach cmentarnych zwarta falą przewijała się ciżba odświętnie nastrojonego tłumu.

Zebracy mieli sate żniwo, to też ściągnęli tłumnie ze wszystkich krańców miasta pod bramy cmentarne.

Samobójstwo malarki.

MARBURG. Znana malarka niemiecka Kurtze otruła się wraz z 2 siostrami lizołem.

Po wojnie.

KONSTANTYNOPOL. Przeciw wielu wyższym oficerom, którzy kierowali akcją obronną Adrianopola, wytoczono proces przed sądem wojennym.

BUKARESZT (P) W rozmowie z redaktorem dziennika „Universal” król oświadczył, że był od samego początku przeciwny wojnie. Wszystko, co mógł zdziałać dla idei wojny chrześcijaństwa przeciwko Turkom, to zachować neutralność. Król, znając stosunki serbów i Bułgarów, przewidywał powikłania. Dziś rola Rumunii na wschodzie jest rozstrzygająca.

Strajki.

WELLINGTON (P) Z powodu strajku robotników portowych we wszystkich portach Nowej Zelandji praca została zawieszona. Zastrajkowali również robotnicy w kopalniach rządowych. Z powodu braku węgla i środków żywności położenie zaczyna być poważne.

Nowa pożyczka.

PARYŻ. Rząd opracowuje projekt zaciągnięcia pożyczki w wysokości 1 miljarda franków na pokrycie kosztów nowych zbrojeń. Koła kompetentne twierdzą, że suma ta będzie niedostateczna i że na pokrycie zbrojeń trzeba będzie najmniej półtora miljarda franków.

Protest Bułgarów.

SOFJA. Odbyło się tu zebranie Żydów, protestujących przeciwko sprawie Bejlisa. Przyjęto rezolucję, potępiającą wszczynanie procesów o mord rytualny i wyrażającą żywe zadowolenie z powodu stanowiska Synodu bucharskiego, który zwalcza wersje o istnieniu takich mordów.

Exposé Pasicza.

BUDAPESZT. Prasa tutejsza zajmuje się żywo exposé Pasicza i krytykuje je o tyle, że Pasicz powinien był wyrazić wdzięczność nie tylko Niemcom, lecz również Austrii i Włochom, które najwięcej przyczyniły się do tryumfów Serbji.

Kongres liberałów w Bukareszcie.

BUKARESZT. Odbywa się tu kongres partji liberalnej. Powzięto następujące uchwały: 6) magazyn reformy agrarnej, żądać wyborów trzyklasowych, żądać przyznania bezpośredniego prawa wyborczego wszystkim mającym czytać i pisać, oraz pośredniego alfabetom.

Masa emigracja.

VALONA. Z Dibry donoszą, iż z miasta i okolicy wyemigrowało po wojnie serbsko-albańskiej 40,000 albańczyków. Liczba emigrantów, którzy opuścili dotychczas terytorja zajęte przez serbów, wynosi z górą 100,000 osób.

Kolej bagdadzka.

KONSTANTYNOPOL. Dżawid-bej zwrócił się telegraficznie do Wysokiej Porty w sprawie rokowań niemiecko-tureckich o kolej bagdadzką. W odpowiedzi rząd turecki udzielił mu jaknajdalej idących pełnomocnictw.

Na tron albański.

RZYM. Książę Wiad przyjął ostatnie kandydaturę na tron albański.

Miljonowe przeniewierzenie.

MADRYT. W hiszpańskim ministerjum handlu wykryto sprzeniewierzenie, sięgające 75 milionów. Suma ta dotyczy należności, niewypłaconych za różne roboty publiczne.

Zamiary Juanszikaja.

PARYŻ. Z Pekinu donoszą, że Juanszikaj przedłożył komisji parlamentu projekt, aby przyznano mu prawo wypowiedzenia wojny, mianowania ministrów, oraz zawierania traktatów międzynarodowych. Przeciw wnioskowi temu utworzyła się bardzo poważna opozycja, której

głównym argumentem jest to, że Juanszikaj chce przywłaszczyć sobie władzę dyktatorską.

Tytuł hrabiowski.

RZYM. Minister wojny za zasługi położone podczas wojny trypolitańskiej otrzymał tytuł hrabiowski i, pomimo sędziwego wieku, który obowiązuje do ustąpienia ze służby czynnej, będzie pełnił nadal swoje obowiązki.

Przysięga księcia.

BERLIN. Książę Ernest August Kumblerlandzki złożył urzędowe oświadczenie, że wypełni wszystkie warunki, jakie nałożone będą na niego, jako na księcia związku Rzeszy.

W Albanji.

LONDYN. Pisma otrzymały wiadomość z Belgradu, iż rząd serbski otrzymał informacje, jakoby na granicy serbsko-albańskiej albańczycy gromadzili olbrzymie zastępy dobrze uzbrojonych ludzi, którzy zamierzają uderzyć na Serbję.

Kongres w Sofji.

SOFJA. Partja progresistów odbyła tu kongres. Przemawiał pomiędzy innymi Danew, który napadał na główną kwaterę bułgarską, oskarżając ją o wszystkie klęski i nieszczęścia, jakich doznała Bułgarja w drugiej wojnie. Podczas gdy on starał się, polegając na opiece Rosji, doprowadzić czempredzej do zawarcia pokoju, główna kwatera napadła samowolnie na wojska grecko-serbskie i poniosła klęskę.

Kongres socjalistyczny w Wiedniu.

WIEDEN. Pod przewodnictwem wiceprezesa Bernsdorfa odbył się tu kongres partji socjalistycznej. Sprawozdanie z działalności za rok ubiegły złożył Kalecz, a sprawozdanie frakcji parlamentarnej poseł Zeits. Przyjęto rezolucję, oświadczającą się zasadniczo przeciwko obstrakcji parlamentarnej.

Reforma wyborcza w Galicji.

WIEDEN. Korytowski był wczoraj na półtoragodzinną audjencji u cesarza, który przyjął jego sprawozdanie bardzo łaskawie. Cesarz kilkakrotnie powtórzył z naciskiem, że życzy sobie aby reforma wyborcza w Galicji została jaknajprędzej skuteczną. Następnie Korytowski odbył konferencje z posłami Głubińskim, Stapińskim, Kozłowskim, pozem udał się do Lwowa.

LWOW. Dzisiaj rozpoczęły się rokowania pomiędzy Korytowskim a Polakami i centrowcami w sprawie reformy wyborczej. Korytowski postawił wniosek o powiększeniu ilości członków w wydziale krajowym.

PRAGA. „Narodni Listi” donoszą ze Lwowa, że podolacy i konserwatyści dążą do udaremnienia reformy wyborczej przez obalenie Korytowskiego, na którego miejsce pragną przesłuchać księcia Sapiechę, jednakże w Wiedniu twierdzą, że Korytowski nie ustąpi przed przeprowadzeniem reformy wyborczej.

GRATZ. „Gratzer Tageszeit” donosi, że kandydaturę ks. Pawła Sapiechy należy uważać za góry za przesadzoną, gdyż cesarz kilkakrotnie wyraził ubolewanie z powodu stanowiska biskupów, sprzeciwiających się przeprowadzeniu reformy wyborczej, a ks. Sapiecha jest klerykałem.

Pożar z podpalenia.

LUBEKA. Spłonął tu skutkiem podpalenia olbrzymi skład drzewa firmy Bucmana. Straty 1,500,000 marek. Prokuratorja wyznaczyła za wykrycie zbrodniarzy 13,500 marek.

Podróż Kokowcowa.

RZYM. Premier ministrów rosyjskich Kokowcow udaje się jutro do Parwza, gdzie będzie konferował z Bartoux i Pichonem, a następnie uda się wprost do Petersburga.

Zwycięstwo socjalistów.

RZYM. Dotychczas wybory ściślejsze przeprowadzono w 51 okręgu. Socjaliści odnieśli poważne zwycięstwo.

Nowy pomysł sufrażystek.

LONDYN. W Eidenburgu sufrażystki wpadły na nowy pomysł. Za pomocą diamentów niszczą one szyby sklepowe, wyrządzając tym sposobem znaczne straty kapcom. Taki system pozwala im operować cicho, nie budząc czujności policji.

Kok w cyrku.

NEWY JORK. Rzekomy odkrywca bieguna Kook zaangażował się do cyrku. Kontrakt został już spisany.

Góra Athos.

SALONIKI. W sprawie góry Athos wykonał się projekt, aby władzę na górze tej stanowili Grecy, Bułgarzy, Serbowie i czar-

Burzliwa narada.

PARYŻ. Według prywatnych doniesień konferencja przedstawicieli Austrii i Włoch z Pasiczem, miała charakter bardzo burzliwy.

nogórey z siedzibą w Kera. Ponieważ mniemsi Grecy domagają się wcielenia góry pod zarząd Grecji, przeto kwestja ta będzie musiała być rozstrzygnięta ostatecznie przez mocarstwa.

Choroża lorda.

LONDYN. Lord Roberts zachorował niebezpiecznie.

Zatarg dyplomatyczny.

PARYŻ. W sferach tutejszych wyrażają wielkie zaniepokojenie z powodu ostatniego kroku Austrii i Włoch, który to krok równa się ultimatum. Dzienniki zajmują się żywo tą sprawą i oświadczają, iż jakkolwiek krok taki należy potępić, to jednak niema powodu do zbyt dużych obaw.

Krok Austrii i Włoch jest wielkim nieaktym wobec trójporozumienia, z którym obydwaj te państwa nie naradziły się nawet, lecz przedsięwzięły tak ryzykowną akcję na własną rękę.

„Przeszachrowanie ludu”.

BRUNSZWIK. Socjaliści tutejsi urządzili burzliwe zebranie, na którym protestowali przeciwko przeszachrowaniu ludu brunszwickiego. Następnie urządzili demonstrację. Przeciągali oni ulicami, wznosząc wrogie okrzyki przeciw nowej formie rządów. Policja i żandarmerja rozprężyły manifestantów.

Dokoła skandalu emigracyjnego.

LWOW. Dokonano rewizji we wszystkich T-wach emigracyjnych Iwowskich. Aresztowano przeszło 200 osób. Rewizje te przeprowadzone zostały na skutek żądania sądu wiedeńskiego w porozumieniu z namiestnikiem Korytowskim.

KRAKOW. Wczoraj wieczorem dokonano ponownie rewizji w tutejszej filji T-wa Canadian Pacificu. Aresztowano 16 osób.

KRAKOW. Wczoraj wieczorem dokonano rewizji w tutejszej filji T-wa emigracyjnego Anastro-Amerykan. Aresztowano dyrektora Resza i kilku funkcjonariuszy. Aresztowanie Resza budzi sensację, gdyż jest on członkiem izby handlowej i radcą cesarskim.

Koncert E. Ysaye'a.

Eugenjusz Ysaye stoi od szeregu lat na takich wyżynach sztuki, że trudno już napisać o nim coś nowego ponad to, co się o nim niejednokrotnie już pisało.

Na koncercie w ubiegły czwartek, urządzonym w sali Teatru Wielkiego przez p. K. Rubinsteina, Ysaye, jak zawsze, ukazał się w całej swej potęgze i jak zawsze porывał słuchaczy.

I znowu zwrócili na siebie uwagę wybitne i indywidualne cechy jego gry: nadzwyczajny temperament artystyczny, przy absolutnem opanowaniu środków technicznych, niezmiernie gorące, miejscami namiętne traktowanie poszczególnych fraz muzycznych, a przedewszystkiem cudowny ton, który w kantylemie porusza i działa na wszystkich bez wyjątku.

Trudno sobie wprost wyobrazić lepszą interpretację Sonaty Kreutzerowskiej Beethovena od tej, jakąś my słyszeli na czwartkowym koncercie.

Szkoda tylko, że przy fortepianie nie siedział znakomity Raul Pugno; Ysaye i Pugno stworzyli typ wykonania sonaty tej po wsze czasy.

Prócz sonaty Ysaye grał koncert g-moll Brucha, Fantazję z Fausta Wieniawskiego, pojętą i wykonaną tak, że wykonanie to może służyć, jako wzór dla wszystkich skrzypków; ponadto „Kartkę z albumu” Wagnera w opracowaniu Wibelm'ego i swój bardzo ładny, lekki utwór: „L'ointain passé”.

Przymiowany entuzjastycznie, dorzucił nad program „Abendlied” Schumana Mazurka Zarzyckiego i Balladę i Polones Vieuxtemps'a.

Brat Eugenjusza, Théo Ysaye, jest pianistą nieposłudniej miary, stojącym na wysokości zadania.

Jednakże przy takim genjuszu, jak Eugenjusz, Théo — jako artysta przedstawił nam się dość błado.

Przedewszystkiem brak mu temperamentu i rozmachu, co ujawniło się kilkakroć w rozbieżności traktowania poszczególnych fraz muzycznych podczas akompanjamentu: Théo Ysaye nie dał się porwać gorącej interpretacji swego brata, wskutek czego Eugenjusz był skępowany.

Théo Ysaye wykonał solo Sarabande Gigne i Passa-caille Händla oraz Etiudę ges dur Moszkowskiego.

Tadeusz Mazurkiewicz,

Strzelnice kinematograficzne.

Jednemu z wynalazców angielskich zawdzięcza świat zastosowanie kinematografu, jako żywej tarczy dla amatorów sportu strzeleckiego. Zamiast, jak dotąd, ćwiczyć się w strzelaniu do karty, do wyrzuconego talerzyka glinianego, lub do ruchomej tarczy, przedstawiającej biegącą zwierzynę, mogą zwolennicy strzelania polować na dzikie zwierzęta, mierzyć do ptaków w pełnym locie, do galopujących koni, pędzących samochodów i t. p. Specjalne urządzenie mechaniczne zatrzymuje filmę po każdym strzale na przeciąg sekundy, a jeżeli kula trafiła w cel, można bardzo dokładnie stwierdzić odpowiednie miejsce, ukazuje się ono bowiem jako mała dziurka na ekranie.

Zatrzymanie filmu odbywa się za pomocą mikrofonu, którego dwie słuchawki są umieszczone ponad ekranem. Wstrząśnienie, wywołane hukem, wprawia w ruch elektromagnes, który na chwilę zatrzymuje filmę. Ekran jest zrobiony z papieru przesuwającego się z jednego wałka na drugi; po przedziurawieniu papieru cełnym strzałem przesuwa się go o tyle, aby otwór zniknął. Nowa rozrywka pozyskała już w Anglii licznych zwolenników, powstaje też coraz więcej strzelnic kinematograficznych, przepelnionych w godzinach popołudniowych.

RUTYNOWANY BUCHALTER-KOESPONDENT bankowiec szef biura pragnie zmienić posadę; ewent. przystąpi do spółki. Oferty dla „R. Z.” w admjn. „N. G. Ł.” 274-9

Istniejące od 1904 r.
ŁÓDZKIE RZEMIEŚNICZE TOWARZYSTWO
Pożyczkowo-Oszczędnościowe
 (dawniej Nawrot 13)
 mieści się obecnie w powiększonym lokalu przy ulicy **Mikołajewskiej № 40, I piętro.**
 przyjmuje wkłady oszczędnościowe i płaci:
 4 proc. — za lokaty bez wymówienia, t. j. na każde żądanie,
 4 i pół proc. — z 8 mies. wymówieniem,
 5 proc. — z półrocznem i
 6 proc. — z rocznem.
 Przyjmuje wkłady warunkowe, poczynając od 12 kop. tygodniowo
 Udziela pożyczek do wysokości 600 rubli ze spłatą ratami miesięcznymi.
 Biuro otwarte codziennie od g. 10 — 3 po poł., nadto we wtorki, czwartki i soboty od 6—8 wieczorem.
 1163-1

„Dekadans” Atrakcyjny CYRK

Targowy Rynek, Telefon 21-68.

Na zakończenie przedstawienia dana będzie wielka pan omina w 3-ch częściach z udziałem całej trupy i corps de baletu pod tytułem

ANONSI Wkrótce — debiut znakomitych Bułgarskich welocepedystów B-ci Efimowych.

W poniedziałek,
dnia 8 listopada

Wielkie Wspaniałe Przedstawienie

składające się
z 3-ch części

z udziałem wszystkich artystów, artystek i corps de baletu.

Dziś ostatni występ, pożegnalny benefit — p. Westmana,

ulubienca publiczności, znanego naśladowcy

który wykona wiele nowości ze swego obszernego repertuaru

Dziś Śmiertelny skok z pod kopuły cyrku wykonają artyści japońscy.

„KŁUSOWNICY”

Początek przedstawienia o godz. 8 i pół wieczorem.

Dla wygody publiczności i wobec przepełnienia wagonów na wszystkich liniach, zarząd tramwajów uruchomił specjalną linię Nr. 5 (od rogu Piotrkowskiej i Głównej do cmentarza).

Kasy chorych.

(a) W fabryce Jakóba Hirsberga i Wilczyńskiego przy ul. Spacerowej № 23/25 na dzień 19 listopada naznaczono nadzwyczajne ogólne zebranie pełnomocników do kasy chorych.

Wczoraj w sali jadalnej fabryki Emila Eiserta i S-ki przy ul. Długiej № 47 odbyło się ogólne zebranie pełnomocników od robotników do kasy chorych.

W fabryce Barchińskiego i S-ki przy ul. Tylnej № 200 zatrudniającej 747 robotników, zostali wybrani pełnomocnicy od robotników dla opracowania ustawy kasy chorych.

Inspekcja fabryczna zatwierdziła ustawę nowej kasy chorych w fabryce Winkler, Gertner i Berman przy ul. Mikołajewskiej № 84, zatrudniającej 619 robotników.

W dniu 8 listopada odbyło się ogólne zebranie pełnomocników od robotników fabryki Ernesta Vebera, celem dokonania wyborów członków zarządu nowej fabrycznej kasy chorych.

Inspektorowie fabryczni.

Kandydaci na urzędy inspektorów fabrycznych przy starszych inspektorach gub. piotrkowskiej, inż. technolog Janieki i warszawskiej inż. Abramca, mianowani zostali inspektorami fabrycznymi: pierwszy gubernij piotrkowskiej, drugi warszawskiej.

U majstrów fabrycznych.

(a) Stow. majstrów fabrycznych (Nowy Rynek 6) uzyskało u gubernatora piotrkowskiego zezwolenie na urządzenie 3 zabaw w lokalu własnym.

U handlowców.

(a) Zarząd Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracowników handlowych m. Łodzi uzyskał u p. gubernatora piotrkowskiego zezwolenie na urządzenie w lokalu własnym przy ulicy Spacerowej Nr. 21 trzech odczytów, a mianowicie:

- 1) Europa po kongresie wiedeńskim,
- 2) Europa w końcu XIX wieku i
- 3) Epoka Napoleona III w Europie,

który wywodzi p. Natalia Gąsiorewska-Grabowska.

Prócz tego p. Ludwik Krzywicki wywodzi 3 odczyty na temat rozwoju przemysłu i handlu.

Ze stow. naucz. chrześcijan.

Jutrzejsze posiedzenie sekcji języka polskiego poświęcone zostanie referatowi prof. G. Baumfelda „Czytanie i objaśnienie dzieł literatury w szkole średniej”, oraz dykusji „O ćwiczeniach stylistycznych.

Z zyd. Tow. sportowego.

(a) Wczoraj wieczorem w lokalu zyd. Tow. sportowego przy ulicy Średniej nr. 46 przyjmowano członków Towarzystwa sportowego „Makkabi”.

W imieniu miejscowego Tow. przemawiał dr. Falk, odpowiedział od imienia gości krakowskich dr. Mazo, poczem nastąpiły wspólne ćwiczenia i o północy odjazd gości.

Z gminy adwentystów.

(a) Na stanowisko naczelnego kaznodziei łódzkiej gminy adwentystów, na ogólnym zebraniu członków gminy przy ulicy Andrzejka nr. 19, powołano Hermana Schmitza.

Miłe towarzystwo.

28-letni robotnik Antoni Dzurowicz będąc gościem w domu niejakich Kubiaków (Gubernatorska 2) wszczął kłótnię, a następnie bójkę z braćmi Kubiakami na tle jego amatorów z Kubiakówną.

Zirykowany amant chwycił za garnek z wrzącą wodą i oblał nią młodszego z braci K. 7-letniego Józefa, który odniósł ciężkie oparzenia szyi i twarzy.

Na to starszy brat panny nożem zadał cios w szyję Dzurowiczowi.

Ciężko rannego Dzurowicza Pogotowie odwoziło do szpitala fabrycznego przy ul. Nawrot, poparzonego zaś malca zostawiono w domu na opiece rodziców.

— Żniwo noża.

W ciągu ostatnich dwóch dni Pogotowie wzywane było do 9 wypadków, w których musiano opatrzyć osoby lżej lub ciężiej rannione nożem w bójkach i napadach.

— Przejechany przez tramwaj.

W sobotę ubiegłą na Szosie Pabjanickiej przejechany został tramwajem nieznanego z nazwiska mężczyzna lat około czterdziestu. Niezależnie odniósł cały szereg ciężkich obrażeń na całym ciele i w stanie prawie beznadziejnym odwieziony został do szpitala św. Aleksandra.

— Zamach samobójczy szansonistki.

W hotelu przy ul. Zawadzkiej Nr. 7, usiłowała otrąć się karbolem śpiewaczka kabaretowa Walentyna Cyliwicka lat 21. Niebezpieczeństwo usunął lekarz Pogotowia.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś w poniedziałek o godz. 8 m. 15 wieczorem po raz pierwszy wzuwiona będzie arcydoskonała sztuka wielkiego skandy-nawskiego pisarza Hejermansa p. t. „Dzień zaduszny”, w której rolę księdza Nansena kreować będzie utalentowany artysta sceny krakowskiej p. Wiktor Biegański.

— We wtorek „Prawdziwa miłość” Roberta Bracco, z występem p. W. Biegańskiego. Na sobotniem i niedzielne przedstawienie tej znakomitej komedji z udziałem sympatycznego gościa teatr był przepełniony.

— We środę „Pani prezesowa” farsa Henekina i Vebera.

— We czwartek po raz pierwszy ukaże się klasyczna komedja Moliere p. t. „Grzegorz Dandin” w 3 aktach. Przedstawienia dopełni przepiękny dramat w jednym akcie Roberta Bracco p. t. „Pietro Caruso” z p. Bolesławskim w roli tytułowej. Bilety sprzedaje cukiernia W-go Ulrichsa od 10 rano i kasa teatru od 5 po poł.

— W piątek „Dzień zaduszny” Hejermansa.

— W sobotę po południu po cenach najniższych „Dudek”, Feydeau. Farsa powyższa nie jest dostępną dla młodzieży.

Opera i operetka Łódzka Konstantynowska 16.

Dziś odśpiewana zostanie jedna z najpiękniejszych oper polskich nieśmiertelnego mistrza Stanisława Moniuszki p. t. „Halka”. Partje tytułową odśpiewa znakomita jej przedstawicielka p. Horbowska. Resztę obsady tworzą pp. Brochwicz, Morawski, Szeller, Ochrymowicz i Witas.

— Jutro po raz trzeci dana będzie przepiękna operetka Falla „Piękny sen”, w której rolę główną odtworzą pp. Rogińska, St. Claire i Miller. Na zakończenie odśpiewana zostanie opera Mascagniego „Cavalleria rusticana” z pp. Horbowską, Brochwicz, Skrzywką oraz pp. Morawskim i Ochrymowiczem w partjach głównych.

— W środę przedstawienie dla prenumeratorów „Nowego Kurjera Łódzkiego” dana będzie operetka Offenbacha „Piękna Helena”, która wystawiona została w stylizacji podług scenariusza Reinhardta z pp. Horbowską w roli tytułowej.

Sprawa Bejlisa.

Ekspertyza teologiczna.

Kijów 2/11.

Sala sądowa przepełniona. Dziś rozpoczęła się ekspertyza teologiczna.

Ogłoszone następujące pytania, postawione ekspertyzie teologicznej: 1) Jakiego znaczenia miała krew ofiar podczas składania ofiar przez żydów? 2) Czy są w biblii wskazówki na składanie ofiar ludzkich przez żydów? 3) Czem żydzi zastąpili składanie na ofiarę Jehowie synów pierwotnych i czy zamiana ta nie dotyczyła pierwotnych niewolników innego szczepu? 4) Czy są wskazówki w biblii, że zabójstwo niektórych ludzi i zabijanie inoplemięńców uważane było przez żydów za akt miły Jehowie? 5) Co to jest w rzeczywistości talmud, szulchan-aruch i kabała, jakie znaczenie miały one w życiu współczesnego żydostwa i czy zawierają one wskazówki na używanie

przez żydów krwi chrześcijańskiej. 6) Jakiego komentowaniu uległ w talmudzie zakaz używania na pożywienie krwi, zawarty w pięcioksięgu Mojżesza? 7) Jakim sposobem zaleca talmud dobywanie krwi z ciała w razie, jeżeli jej potrzeba? 8) Jaki jest stosunek talmudu do inoplemięńców i czy nie zawiera on bezpośrednich wskazówek, że zabójstwo człowieka z innego plemienia jest dozwolone i jest aktem, który się Jehowie podoba? 9) Kiedy powstała kabała, do jakich czasów odniósł należy jej pełny rozwój, jaki jest stosunek kabały do biblii i talmudu? 10) Jakimi sposobami kabała tłumaczy biblię; 11) czy nie wprowadziła kabała do religji żydów nowych rytuałów, czy nie była powodem nowych przesądów; 12) czemu, według kabały, zmieniony został rytuał składania na ofiarę zwierząt; 13) czy nie zawiera talmud i kabała wskazówek na zbliżenie pojęć: „seir-koziół”, „seir-rymianin” w zerokiem znaczeniu tego słowa Aryjczyk; 14) jakie znaczenie miała liczba 13 w talmudzie i kabałach; 15) z jakiego miejsca ciała, według tłumaczenia talmudu i kabały, wychodzą przeważnie dusza razem z krwią; 16) czy niema wskazówek w kabałach i historii żydów, że nawet żydzi, tracąc w wiekach średnich za okazanie fanatyzmu religijnego, uważani byli za ofiarę, miłą Jehowie? 17) Kiedy pojawiła się wśród żydów nauka neochasydów i jaki stosunek zajmuje ona wobec księgi kabały; 18) gdzie przeważnie szerzyła się wśród żydów nauka neochasydów, który z uczniów założyciela tej nauki jest najwięcej znany, jako twórca nowej sekty chasydów, uznających jednocześnie talmud i kabałę; 19) jakie rewelacje poczynili frankiści, w sprawie ofiar ludzkich u żydów, na dysypucie we Lwowie w 1759 r.; 20) czy w średnich wiekach i w czasach najnowszych zdarzały się wypadki skazania żydów, oskarżonych o mordowanie chrześcijan w celach religijnych, przy czem żydzi bywali demaskowani przez własne zeznania i znalezienie według ich wskazówek trupów zamordowanych przez nich ofiar; 21) jaki jest stosunek żydów do używania krwi w jedzeniu; 22) czy w talmudzie wogóle znajduje się nauka amoralna; 23) czy w talmudzie znajdują się jakiekolwiek postanowienia co do chrześcijan i jakie; 24) co talmud rozumie przez „siedem przykazań Noego” i jakie stanowisko zajmuje względem tych, którzy przykazania tej spełniają; 25) czy znajdują się w starej religji żydowskiej oraz w późniejszej (Zogar i inne) nakaz mordowania chrześcijan w celach rytualnych; 26) jakie znaczenie ma biblia dla życia duchowo-moralnego narodu żydowskiego; 27) czy Stary Testament daje podstawy do oskarżenia żydów o używanie krwi żydowskiej; 28) jakie stanowisko zajmuje talmud wobec biblii i czy daje on jakiegokolwiek powody do oskarżenia żydów o używanie krwi chrześcijańskiej; 29) czy są jakie dane i jakie mianowicie, któreby wskazywały, iż zabójstwo Juszejyńskiego spełnione zostało z pobudek przesądów religijnych, wypływających z nauki religji żydowskiej lub jej sekt, w tym ostatnim wypadku—jakich sekt.

Ministerjum sprawiedliwości zażądało przystania ekspertyzy Kosorotowa.

Wyjaśnienia ks. Pranajtysa.

Rozpoczynając od 5 pytania, ks. Pranajtys oświadcza, że Mojżesz według podania nie wszystko spisał w swych księgach, lecz dużo podawało sobie z ust do ust, co zapisywane na kartkach, które następnie zebrane dały podstawę talmudowi.

W XVI i XVII stuleciach pojawił się skrót talmudu pod nazwą szulchan-aruch, z którego obowiązywać są korzystać wszyscy żydzi. Szulchan-aruch jest w takim samym stosunku do talmudu, jak katechizm do teologii.

W talmudzie w stosunku do obcoplemieńców ujawnia się krącowy brak tolerancji.

Talmud powstawał wówczas, gdy żydostwo traciło swoje starozakonne znaczenie, mianowicie w czasach Chrystusa, o którym talmud stara się unikać wzmianek, patrząc, jako na przychylny upadku żydostwa. Jednakże niestety jest twierdzenie, jakoby w talmudzie nie było mowy o Chrystusie. Mówią, że w talmudzie niema bezpośred-

nich wskazówek na chrześcijan. Jednak wszystko, co zawiera Stary Testament odnosi do obcoplemieńców, odnosi się również i do chrześcijan.

Chrystusa i świętych talmud nazywa tylko innymi imionami.

Prezes oświadcza, że w tych wypadkach, kiedy rzeczoznawcy wypadnie stykać się z imieniem Chrystusa, rzeczoznawca winien o tem uprzedzić, by wysłuchał tej części wyjaśnień przy drzwiach zamkniętych.

Co się tyczy kabały ekspert wyjaśnia, że w ostatniej postaci opracowano ją w 12 i 13 wieku.

Kabała jest prawie tem samym, co talmud, z tą tylko różnicą, że talmud jest nauką, a kabała jest podaniem. Kabała w stosunku do talmudu jest tem samym, co teologia dogmatyczna w stosunku do moralności.

O używaniu przez żydów krwi chrześcijańskiej ani w talmudzie, ani w kabałach oświadcza się nie mówi, mówi się jednak o zabijaniu i przelewaniu krwi w stosunku do wszystkich nieżydów. Talmud pozwala na używanie krwi w postaci gotowanej, a także jako lekarstwa.

Aby zdobywać krew chrześcijan kłóją lub wojskają.

Po zburzeniu świątyni niema innej ofiary jak z chrześcijan. Kabała nakazuje pojnowanie biblii nie w tem znaczeniu dosłownem, jak biblia została napisana, lecz nakazuje głębiej pojnować znaczenie.

Talmud i kabała wprowadziły wiele zabobonów.

Co się tyczy pojęcia „seir”, powiedziano wprost, że seir—to chrześcijanin.

Liczba 13 w kabałach uważana jest za świętą.

Co się tyczy miejsca ciała, z którego — według talmudu i kabały, — wychodzi przeważnie dusza wraz z krwią, ekspert twierdzi, że powiedziano wprost: z szyi.

Rzeczoznawca powołuje się też na proces saratowskiej, w którym winowajcy skazani zostali na katogę i twierdzi, że w procesie welińskim, w którym oskarżeni zostali uniewinnieni tylko z powodu niejasności dowodów, nastąpiła rezolucja Cesarza Mikołaja Pierwszego, w której wyrażono, że Najjaśniejszy Pan bynajmniej nie jest gotów myśleć, że mordercy rytualni u żydów nie istnieją.

Telegramy.

Tel. P. A. T. W. A. T. i własne z dn. 1.

Mobilizacja próbna.

PETERSBURG (P) Ogłoszony został ukaz Najwyższy do senatu o przeprowadzeniu w październiku 1913 r. mobilizacji próbnej szeregowców rezerwy w powiatach: skobelewskim, kokandzkim, namangańskim, andiżkańskim i oszkim w obwodzie fer-gańskim.

Amnestja.

RATENOW. Książę Ernest August udzielił z okazji swego wstąpienia na tron szerokiej amnestji, która obejmuje wszystkie przestępstwa, pociągające za sobą karę aresztu do 6 tygodni, lub grzywnę do 600 marek.

Masowe otrucie.

BERLIN. We wschodniej dzielnicy miasta zachorowało z objawami otrucia 25 osób po spożyciu siekane go mięsa.

Katastrofy tramwajowe.

POZDAM. Wczoraj koło godziny 9 wieczorem uległ katastrofie w okolicy Bornstad omnibus automobilowy. 15 osób zostało ciężko rannych, w tem kilka śmiertelnie.

TULON. Wczoraj zderzyły się tu 2 wozy tramwajowe. 2 osoby zostały zabite, 15 ciężko rannych.

W Portugalji.

LIZBONA. Żona przywódcy monarchistów Cuncha, która w przewidywaniu ofiar rozruchów rojalistycznych, urządziła szpital dla powstańców, została aresztowana.

Ostatnia poczta.

Za łapownictwo.

PETERSBURG. (P) Isha sądowa skazała byłego naczelnika wydziału departamentu rolnictwa, Baketa, na 2 lata 8 miesięcy rot aresztanckich za wymuszanie przy oddawaniu w dzierżawę połowu ryb na Seludze.

Sabler jedzie do Kijowa.

ODESA. (P) Przybył nadprokurator synodu w towarzystwie Serafina, arcybiskupa hiszpańskiego. Nadprokurator Sabler wyjeżdża do Kijowa.

Sprzeniewierzenie.

KRAKÓW. Sprawdzony przez komisję deficyt banku izraelskiego przekracza 200 tysięcy koron. Schenker uciekł prawdopodobnie do Ameryki.

Korytowski u cesarza!

WIENIEŃ. Namiestnik Korytowski będzie miał w sobotę posłuchanie u cesarza w sprawie reformy wyborczej w Galicji.

Ucieczka Feliksa Diaza.

LONDYN. Kandydat na stanowisko prezydenta meksykańskiego Feliks Diaz z obawy przed obecnym dyktatorem Huertę zwrócił się z prośbą o opiekę do konsula Stauów Zjednoczonych w Vera Cruz, który zaprowadził go na pokład amerykańskiego krążownika „Wheeling”. Ucieczka ukształtowała się bardzo dramatycznie. Diaz z dwoma towarzyszami wdrapał się nocą na dach swego hotelu, stąd przeszedł na dach konsulatu amerykańskiego, gdzie prosił konsula o opiekę, a ten odwiózł go w krytym powozie do portu. Ucieczkę apoztrzeżono dopiero później, mimo że hotelu strzegli liczni detektywi.

Morderstwo w pociągu.

TRIEST. WAT. W pociągu pędzącym, dążącym z Włoch do Triestu, znaleziono w miejscu ustępem odciągniętą głowę kobiecą. Aresztowano dwóch włochów podejrzanych o zbrodnię.

Nowy skandal węgierski.

BUDAPESZT. Znosi się tu na nowy skandal, zakrojony na wielką skalę. Wychodzi na jaw, że pewna grupa handlarzy zakupiła od rządu las za 250,000 koron, a następnie przy pomocy rządu wywierali na obywateli okolicznych presję, aby las ten odkupili za 1,200,000 koron. Skompromitowanych jest kilka wysoko postawionych osobistości, które będą oskarżone o przekupstwo.

Sytuacja w Meksyku.

WASZYNGTON. Obiegają tu pogłoski że wysłane do Meksyku cztery nowe okręty

wojenne amerykańskie, które przybyły już jak wiadomo do Vera Cruz, mają zapoczątkować akcję wojenną, jaką zamierza przedsięwziąć prezydent Wilson celem zmuszenia Hurety do ustąpienia.

Wzmocnienie sprawy Kruppa

BERLIN. Po jednodniowej przerwie wznowiono dziś posiedzenia sądu w sprawie Kruppa. Badano w dalszym ciągu świadków, których zeznania nie przynoszą nic nowego. Prokurator usprawiedliwił się od zarzutu prasy, jakoby miał niewłaściwie traktować świadka v. Metzera.

Olbryzia banda.

TOKJO. (P) Uwieszono bandę rozbójników, składającą się z 65 osób, zajmujących się rozbojem w centralnych prefekturach. Zapewniają, że ogólna liczba uczestników bandy wynosi 3000.

Komwojazer szpiegiem.

BUDAPESZT. Za szpiegostwo na rzecz ościennego państwa skazano komwojazerę berlińskiego, Edwarda Güllera na 3 lata twierdzy i 1000 marek kary, a kochankę jego, pannę Hint na 5 lat twierdzy.

Z piśmiennictwa.

I. P. H.

Wyszedł № 21 Informatora Przemysł. Handlowego, wydawany przez inżyniera Jerzego Bauererta, pod kierownictwem literackim Dr. Z. Liszawa Grotowskiego i zawiera treść następującą:

- 1) Przegląd ekonomiczny - społeczny (Prawda o wystawach) — Zet.
- 2) Kolejki wąskotorowe — D. Ż.
- 3) Sprawa emigracji kanadyjskiej — Dr. J. Frejlich.
- 4) Pokrzywdzenie przemysłu i handlu Król Pol. — W. Służewski.
- 5) Zastosowanie stenografii w życiu gospodarczym — Mieczysław Szozerbiński.
- 6) Głosy i odgłosy.
- 7) Kronika.

Mówiący nieboszczyk.

W Dantonie (Maryland) odbywa się pogrzeb pewnego murzyna. Licznie zgromadzona nad otwartą mogiłą publiczność kończyła właśnie z pastorem na czele żałobne pieśń, gdy naraz głos jakby z ziemi wychodząc odezwał się: „Grabarze, opuście mnie w ziemię powol!” W okamgnieniu cmentarz opustoszał, wszyscy w pa-

niecznym strachu uciekali, dusząc i trując się nawzajem, grabarze zaś wbrew głosowi nieboszczyka upuścili rumię, która z trzaskiem spadła na dno grobu.

Wiekro trumny odkoczyło i nieliczni obecni, którzy nieuciekli, ujrzeli nieboszczyka, oczywiście niezłego, ale nad grobem stał niejaki Samuel Johnson, śmiejąc się do rozpuku.

Okazało się, że był on brzechomowcą i sztuki swej użył do niewczesnego żartu, który spowodował panikę i kilka kalectw. Gdy się cała rzecz wyjaśniła, sprawca niesmacznego żartu dostał bolesne upomnienie od grabarzy i żałobników.

Wina „Chasta”

w każdej cenie od 40 kop. do 2 rb. za butelkę.

Skład, Piotrkowska 99.

Bilety wizytowe i karty adresowe

w wielkim wyborze wykonywa szybko i tanio

Drukarnia

J. GRODKA

Widzewska 106a.

CHŁOPIEC,

znający miasto z wykształceniem elementarnym, potrzebny do składu kupieckiego **A. ZACHERTA**, ul. Mikołajewska 23.

Nowowynaleziony APARAT RACHUNKOWY

patentowany we wszystkich państwach świata. Służy do obliczenia w 1 sekundę każdego mnożenia, dzielenia, cen, ułamków dziesiętnych i procentów. W ciągu krótkiego czasu przeszło 500 tysięcy w użyciu. Poleca się wszystkim, szczególnie handlowcom, buchalterom, inżynierom, urzędnikom i uczącej się młodzieży. Wysyła się po otrzymaniu 45 kop. (można w markach poczt. wych). Adres: H. Billauer, Warszawa ul. Ślizka 40-g. 26-10-1

Wyszła z druku zajmująca powieść Ch. Dickensa pod tyt.

„Miłość i poświęcenie”

Cena 20 kop.

Nabywać można w Administracji „Gazety Łódzkiej” Przejazd Nr. 1.

Młoda inteligentna osoba

poszukuje posady do udzielania dzieciom początków nauki, z szyciem, lub do zarządu domem, posiada świadectwa, może przyjąć miejsce w sklepie.

Adres: wieś Chojny, poczta Koło, A. Radzki, w szkole rządowej. 273-3-

Poszukuję posady inkasenta, agenta lub magazyniera.

Przyjmę przedstawicielstwo w branży kolonialnej, fabrycznej lub żelaznej. Duże doświadczenie! Rutyna handlowa!

Oferty sub „Handlowiec” w admin. „N. Gazety Łódzkiej”, ul. Przejazd № 1. 254-6

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi, opalenizna, plamy, przyszczy, wagi i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uspokojenia nadświadomości sprzedaj tylko w składach aptecznych na

Nawrot № 54, i Konstantynowska 75.
Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

MODNE URZĄDZENIA MIESZKANIOWE

Jadalnie. Sypialnie. Gabinety. Buduary. Meble salonowe. Galanterja i drobiazgi meblowe. Urządzenia kuchenne. Mosiężne sztangi do firanek i t. d.

Reinhold Wiśniewski WŁASNY ZAKŁAD TAPICERSKI
ul. Nawrot № 7. Tel. 25-50. 1648-52-1

W. GÓRSKI

SZEW C 1807-52-8

Mikołajewska 32.

Poleca Sz. klienteli obuwie wy-

kwiatne w wielkim wyborze po cenach przystępnych.

Najnowsze fasony obuwia.

Firma nagrodzona wielkimi medalami złotymi na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi oraz Wystawie 1913 r. w Neapolu.

Zawiadomienie.

Niniejszem podaję do wiadomości P. P. że zakład mój kuśnierski, egzystujący od 1903 r. przy ul. Przejazd, został przeniesiony na ul. Piotrkowską № 93 i został zaopatrzony na sezon bieżący w dobrowy wybór towaru futrzanego w zakres konfekcji damskiej i męskiej wchodzącego, tak gotowej jako też i na zamówienia, oraz przyjmuje wszelkie roboty z własnego i powierzzonego towaru. Mając nadzieję, że i nadal P. P. zaszczycać będą mój zakład swoimi względami pozostaję z wysokim poważaniem

A. Maniszewski

1842 Łódź, ul. Piotrkowska 93, (oficyna na parterze)

Biuro pracy

przy Stowarzyszeniu Pracowników Handlowych m. Łodzi, Spacerowa 21, II piętro.

poleca wykwalifikowanych buchalterów, korespondentów i innych pracowników handlowych. 1896-26-1

Ogłoszenia drobne.

Do sprzedania 2 młode foksterjery pięknej maści. Obejrzęd można u stróża, ul. Długa 21. 2360-6-1

Freblanka z 4 klasowem wykształceniem peszukuje lekcji w domach prywatnych. Oferty proszę składać pod „M. M.” w Administracji „Nowej Gazety Łódzkiej”. 2363-3

Kalendarzyk Słowackiego 1914 z mapką Królestwa 5 kop. (pocztą tylko tuzinami po 53 kop.) Z poematami 8 kop (pocztą tuzin 84 kop.) Wydawnictwo Reussnera, Złota № 6, Warszawa. 2337-12

Kto zagubił paszport, kto chce sprokważyć nowy paszport dla żony lub małoletnich dzieci, za piśmiennym pozwoleniem męża lub ojca, natychmiast sprzedam nowe paszporty, nowożeńcom przesiedlam żony do mężów, piszę wszelkie wogóle prośby i apelacje, załatwiam szybko i bardzo tanio. Tamże uczeń gimnazjum 5 klasy udziela lekcji również bardzo tanio. Zgłaszać się w niedzielę każdą po południu i codziennie wieczorem po 6. Łódź ulica Zakątna № 78 pierwsza prawa jednopiętrowa oficyna. 2347-6-1

Maszyny do szycia ręczna 20, nożna bębnowa 35, 5-letnia gwaranacja. Piotrkowska № 165. Telefon 33-12. 2349-30

Majer Szajew Mendelew Kon zgubił paszport, wydany z magistratu miasta Pabjanic. 2364-1

Murowana oficyna składająca się z 6-u mieszkań do sprzedania ul. Półna № 8 (Koziny) 2357-2-1

Najtańsze źródło maszyn do szycia ręczne od 20 rb., nożne od 40. bębnowe, na spłaty. Piotrkowska 209 m. 11. 2349-6

Otrzymałem psa zółtego buldoga zaginionego od dwóch miesięcy. Prawy właściciel otrzyma za zwrotem kosztów. Zgłaszać się od 2-4, Karolew, Karasiński. 2365-3-1

Piekarnia do wynajęcia od zaraz. Ul. Targowa № 52 u gospodarza. 2353-3

Plusje, karbuje suknie, falbany, żaboty, przedki, tania, dobrze. Staro-Zarzewska 45 m. 72, Borowicz. 2361-2

!!! ZAWIADOMIENIE !!!

Niniejszym zawiadamiam moich szanownych klientów, że mój Skład sukna i kortów, który dotychczas się znajdował na ul. Nowomiejskiej № 11, od dnia 1/14 Lipca r. b. przeniesiony został na ulicę Nowomiejską Nr. 15, upraszam łaskawie przyjąć do wiadomości z poważaniem

S. Sulkes, Łódź Nowomiejska 15.

UWAGA: Skład mój jest zaopatrzony specjalnie w towary Akc. Tow. A. G. Borsta, w Zgierzu. 1629-26-1

Mieczarnia S. Galusińskiego

została otwarta przy ulicy Andrzeja № 4. Wydaje śniadania, kolacje i obiady z 5-ciu dań po 40 kop.

1654-26-1

Z poważaniem **S. Galusiński.**

Łódzka Fabryka Wyrobów Metalowych

Pańska № 74. Telefon 377.

Fabryka maszyn farbiarskich, gięcie i krąwanie wszelkiego rodzaju blach do 15^m grubości, jakoteż roboty w zakres ślusarstwa, tokarstwa, heblarstwa i kotlarstwa wchodzące. 1736-52

DOM

drewniany, bez piacu, tanto do sprzedania. Wiadomość: Aleksandrowska 37 u gospodarza. 1956-3-1

Salon dla pań i panów

fryzjera

Nowackiego

Piotrkowska 103

Dom z placem

70 na 73 rogowy jest okazynie do sprzedania. Powód: podział majątku. Wiadomość Przędzalniana 37a, Kamiński.

Gdzie można się ubrać tanio i elegancko?

W świeżo otworzonym magazynie

N. SZMAJEWICZA

przy ul. Piotrkowskiej № 126 (róg Nawrot),

gdzie są na składzie ostatnie nowości jako to: palta angielskie najnowsze wyrobu (Szwajcarów) od najskromniejszych do najelegantszych, kostiumy, spodniczki, palta pluszowe, po bajecznie tanich cenach, ponieważ właściciel jest sam fachowcem i wszystko pod jego własnym kierunkiem się robi, to też wykonanie jest staranne, a ceny przystępne.

Prosimy się prze konać.

Obejrzenie nie obowiązuje do kupna.

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej), Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie.
 Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½ — 2½, a Poniedziałki, środy, soboty od 8 — 9 wieczór.
 Choroby **dzieci** miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1 — 2 pp.
 Choroby **chirurgiczne** Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7 — 8 wieczór codziennie.
 Choroby **kobiece** Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.
 Choroby **oczu** Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.
 Choroby **nosa, uszu i gardła** Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1 — 2. pp. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Nowość!

Nowość!

Rzadka okazja dla pp. Stolarzy i składów mebli

Nadszedł świeży transport zagranicznych rysunków meblowych (albumy) zawierający w dużym wyborze **najmodniejsze style, urządzenia pokojowe** jak np.: **stołowe, sypialnie, salonowe, gabinety, galanterijne meble**, duży wybór **tapicerskiej roboty, kompletne urządzenia kuchenne** i t. d. i t. d. Adres: B. Górski, Łódź ul. Długa № 21. Listowne zapytania skrzynka poczt. 123. P. S. Ceny solidne. Na prowincję wysyła się też i za zaliczeniem

1978-3-1

Dyrektor 8-klasowego Gimnazjum imienia M. Witanowskiego

z wszystkimi prawami gimnazjów rządowych w Łodzi, Placowa 13, niniejszem zawiadamia, że wakanse są w klasach: wstępnej, 1, 2, 5 i 6. Prośby przyjmuje codziennie od 2 — 3. **Dzieci chrześcijan mniej zamężnych, płacą wpis zmniejszony.** 1950a-4-1

Kursy Politechniczne

w Łodzi, Piotrkowska 117,

Czynne są oddziały budowlany i elektrotechniczny. Wykład przez siły pierwszorzędne. Osoby interesowane mogą obejrzeć szkołę codziennie od 4 — 9. **Chrześcijanie płacą wpis zmniejszony.** Zapis nowych kandydatów codziennie od 4 — 8. 1950b-4-1

Leonharda towary i resztki:

krep-tuchy, kamgarny i szewioty poleca się hurtowo i detalicznie po niskich cenach na kostiumy męskie i damskie, palta, kuzuski, spodnie zimowe, ubranka i szubki.

Edmund Wasilewski

1957-6-1

ŁÓDŹ Kątna № 36.

LECZNICA ZĘBÓW

Plombowanie i specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu. Wymywanie zębów bez bólu przez lekarza-dentystę

M. Lerner. 1849

Ceny bardzo przystępne.

Piotrkowska 192.

Piotrkowska 192.

Dr. W. DUTKIEWICZ

przeprowadził się na ul. Nawrot 1, róg Piotrkowskiej. Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 9—12 r. i od 5—8 w Pniedzialek od 4—5 po poł. 20

Laboratorium Magistra N. SCHATZA

Łódź, ul. Piotrkowska № 37. Telefon 26-81.

Badanie krwi na syfilis. Wszelkie analizy lekarskie i chemiczne: moczu, płocin (gruźlicy, krwi, wydzielin dróg moczopłciowych, wody, mleka i t. d.

Dr. L. Klaczkin

KONSTANTYNOWSKA 11. Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18. Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalista chorób żołądka, kiszki i przemiany materji.

Przyjmuje od 11—1 rano i od 5—7 i pół po południu. Dla pań oddzielna poczekalnia. 1931

Powrócił

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, nosa i gardła. Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 po poł. w niedziele od 10—11 r. Ulica Piotrkowska № 35. Telefon 19-84.

Dr. Trachtenherz

ulica Zawadzka № 6, b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej. 1688—150 Przy leczeniu syfilisu zastosowanie preparatu ERLICH-HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęć od 8—2 i od 6—9. Dla pań od 4—5. Oddzielna poczekalnia

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych Dr. S. KANTOR, (Piotrkowska 144),

róg Ewangelickiej, Telefon 19-41.

Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami rentgena; Gabinet światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc płciowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 po południu. Dla pań osobna poczekalnia. 1975

Dr. S. Szmittkind

przeprowadził się na ul. Średnia № 3. Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (warzą, włosy, etc.) Przyjmuje od 9—11 r. i od 4 i pół do 6 wiecz.

Dr. JELNICKI

choroby weneryczne, skóry dróg moczowych ul. ANDRZEJA № 7 9—12 i 5—8, w niedziele i święta 9—11 Telefon Nr. 170 1404

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła

Dr. B. Czaplicki

Ordynator szpitala Anny-Marji. Piotrkowska № 120. Telefon 32-33. Przyjmuje od g. 11 — 12 rano i od 5 do 6 i pół po poł. w niedziele i święta od 10—11 rano

Dr. W. Bernard

Choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry. Spacerowa 40 (przy Andrzeja) Przyjmuje: 9—11 i 5—8, w niedziele i święta 10—1. 1947—200

Dr. Alfred Hejman

Choroby uszu, nosa i gardła. Zachodnia № 57. Telefonu № 33-34. Od 9 — 10 i 4 — 6 po poł.

Dr. M. Gromski

Choroby dzieci. Dzielna 9 od 3 — 5 po poł. 1644.

Lekarz-Dentysta

J. HABERFELD mieszka obecnie ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej, I-sze piętro. Przyjmuje jak dawniej. Telefon 17-31. 1591—208

Gabinet dentystyczny

E. Koprowski Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawniej przez W. Szyncera). Leczenie zębów bez bólu elektrycznością. Plomby i sztuczne zęby wszelkiego systemu. Prostownie krzywych zębów. Masaż wibracyjny. 1719—156

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Południowa № 2. Telefon № 18-59. Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata „606”-914 (wśródzylnie). Leczenie elektrycznością, elektroliza (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretroscopia). Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—6 po poł. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. Stanisław Lewinson

przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 37. Choroby wewnętrzne, płuc i serca. Przyjmuje od 8—9 r. i od 5—7 pp. Telefon Nr. 8-10. 1889—15-1

Dr. M. PAPIERNY

Akuszerka i choroby kobiece. b. ordynator warsz. uniw. klin. akusz. Przyjmuje od 10—11 rano i od 4 i pół do 6 i pół po poł. Południowa 23. Telef. 16-85. 1766—0

Dentysta BERTA AB powróciła.

Mieszka obecnie; Piotrkowska 116. Telefon 29-33. Przyjmuje od 10—1, od 4 7, w niedziele i święta do 1-jej. 1907

Dr. Med.

Aleksander Margolis Zielona 6. Tel. 6-13.

Choroby żołądka i kiszki Przyjmuje od 9 — 11 r. i od 4 — 7 po południu. 1952—12

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich Piotrkowska 120. Tel. 31-82; Akuszerka i choroby kobiece. od 9—11 rano i od 5—7 po południu. W niedzielę od 11—1 po poł. 1493

Dr. J. Silberstrom

Ordynator Amb. Czer. Krzyża Zawadzka 12.

Choroby skóry, włosów i weneryczne Kosmetyka lekarska. Stosowanie prep 606 i 914 (wśródzylnie) Przyjmuje od 12—2 i 5—8 Pniedzialek od 4—5 (osobna poczekalnia), w niedzielę do 4 po południu

Dr. Sonenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne, PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8. od 11—1 i 5—7½.

Dr. Karol Blum

Specjalista chorób Gardła, nosa, uszu i zbieczeń mowy (jąkanie, seplenienie i t. d.) podług metody Prof. Gutmana z Berlina. Godziny przyjęć: od 10 i pół do 12 i pół i od 5 do 7-jej wiecz. Piotrkowska 165 (róg św. Anny) Telefon 13. 52.

Dr. A. S. Tenenbaum powrócił.

Piotrkowska 145. Telef. 24-16 Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszki. Przyjmuje od 8 do 9-jej rano i od 5-jej do 7-jej po południu. 1851—6

Pierwsza

chrześcijańska lecznica chorób zębów i jamy ustnej. Łódź, ulica Przejazd 8. Najlepsze ZĘBY sztuczne i plomby Porada 25 kop. od 10—7 wiecz.

Dr. Zygmunt Ługowski

Konstantynowska 31 Akuszerka i choroby kobiece przyjmuje do 10 rano i od 2—5 po poł. 1920—8—

Zakład Tapicersko-dekoracyjny Wł. Przezdzieckiego

przyjmuje wszelkie obstalunki oraz posiada na składzie otomany leżanki itp. Piotrkowska 108

Redaktor Anna Grodek.